

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool - Leopold III te Antwerpen

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	10249
	Instelling	Gemeentelijke Basisschool - Leopold III
directeur		Saskia VAN HOEYLANDT
adres		Mellinetplein 13 - 2600 BERCHEM
telefoon		03-230.30.62
fax		03-239.44.79
e-mail		basis.mellinetplein@so.antwerpen.be
website/URL		www.leopold3.be
	Bestuur van de instelling	128728 - AGB Stedelijk Onderwijs Antwerpen te ANTWERPEN 1
adres		Lange Gasthuisstraat 15 - 2000 ANTWERPEN 1
	Scholengemeenschap	119701 – SG Oost te ANWERPEN
adres		Lamorinièrestraat 227 - 2018 ANTWERPEN
	CLB	114215 - Stedelijk CLB Antwerpen te ANTWERPEN 1
adres		Lange Gasthuisstraat 24 - 2000 ANTWERPEN 1
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	23/04/2012, 24/04/2012, 26/04/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	26/04/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	21/05/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Dirk Lambrechts
	Teamleden	Marcella Vanderhenst

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	7
3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.3 Lager onderwijs: wiskunde	8
3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	9
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	11
4.1 Begeleiding	11
4.2 Evaluatie	11
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	13
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	14
6.1 Wat doet de school goed?	14
6.2 Wat kan de school verbeteren?	14
6.3 Wat moet de school verbeteren?	14
7. ADVIES	15
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	15

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De basisschool Leopold III is gelegen in een residentiële wijk van het district Berchem. De kinderen die er naar school gaan, vormen een goede mix van de bevolking in de buurt. Samen met de ouders waarderen de leerkrachten de kleinschaligheid van de school. De leerkrachten vormen een hecht en gemotiveerd team dat op een enthousiaste manier geleid wordt. Mede dank zij het inspirerend en waarderend leiderschap krijgt de school een hernieuwd elan en worden waar nodig vernieuwingen doorgevoerd.

Leerkrachten en directie beseffen dat de school nog verder kan en moet ontwikkelen. Zo is de leerplanrealisatie voor het leergebied wereldoriëntatie in de lagere afdeling een belangrijk werkpunt. Verschillende aspecten kunnen verbeterd worden: de planningsdocumenten, de bewaking van het aanbod, de samenhang van het aanbod over de verschillende leerjaren heen en de afstemming van de evaluaties op de leerplandoelen. Hoewel er zeker ook vanuit de schoolprojecten, de uitstappen en de extramurosactiviteiten een rijk en waardevol aanbod is, krijgen een aantal domeinen van het leergebied nog te weinig vulling. Vanaf het schooljaar 2011-2012 start de school voor wereldoriëntatie met een verbetertraject met ondersteuning van de pedagogische begeleiding.

Voor wiskunde voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarden. De leerkrachten gebruiken voor dit leergebied consequent een recent onderwijsleerpakket en benutten ook kansen om in projecten wiskunde aan bod te laten komen. Leerlingen worden voor wiskunde op een voldoende manier begeleid, individueel of in kleinere groepen.

In de kleuterafdeling is er een kwaliteitsvol, geïntegreerd aanbod. De kleuterleerkrachten werken vanuit thema's die de kleuters aanspreken. De kleuters kunnen exploreren en experimenteren en ontdekken op die manier de wereld die hen omringt.

Ook voor wiskundige initiatie streven de kleuterleerkrachten in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen na. De graduele opbouw van begrippen is nog een werkpunt.

Sommige kleuterleerkrachten hebben zich een manier van werken eigen gemaakt waarbij de kleuters in verschillende groepen zelfstandig spelend leren en oefenen met materialen die speciaal voor hun ontwikkelingsniveau worden uitgezocht. Ondertussen kan de kleuterleerkracht meer tijd besteden aan kleuters die het wat moeilijker hebben.

Het is de ambitie van de school om deze manier van werken in te voeren in alle kleuterklassen en in de lagere afdeling. Dit zogenaamde 'geïntegreerd zelfstandig werken' moet de belangrijkste pijler worden voor de leerbegeleiding in de school. De leerkrachten en de directie opteerden gezamenlijk voor deze vernieuwing. Stilaan groeit het besef dat er voor een kwaliteitsvolle implementatie nog heel wat nascholing, coaching en oefening nodig is. De leerkrachten worden voor dit ontwikkelingsstraject ondersteund door de zorgcoördinatie en de pedagogische begeleiding.

Tijdens de doorlichting werd ook de evaluatiepraktijk onderzocht. De kwaliteit van de evaluaties is erg wisselend. De toetsen vanuit het onderwijsleerpakket worden op een goede manier gehanteerd maar wanneer leerkrachten zelf evaluaties opstellen, laat de kwaliteit wel eens te wensen over. De oorzaak hiervoor is dat er te weinig gekeken wordt naar de leerplandoelen. Leerkrachten stellen zich nog te weinig de vraag 'Welke leerplandoelen wil ik evalueren en welke manier van evalueren is hiervoor het meest geschikt?'.

De kleuterleerkrachten observeren en evalueren de kleuters op een ontwikkelingsgerichte manier. De observaties worden gebruikt om voor kleuters individueel of in groep gepaste activiteiten te voorzien.

De basisschool Leopold III heeft een goed zicht op haar eigen sterktes en zwaktes en beschikt over voldoende capaciteit om de eigen kwaliteit te verbeteren. De

onderwijsinspectie besluit daarom tot een gunstig advies voor de ganse school, ook al zijn er dringende werkpunten voor wereldoriëntatie.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie
wereldoriëntatie

Lager onderwijs

wiskunde
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Logistiek

Welzijn

Gezondheid en hygiëne

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

- De school streeft in voldoende mate de **ontwikkelingsdoelen** voor wiskundige initiatie na. De verschillende domeinen van het leergebied komen voldoende en evenwichtig aan bod. Door het gebruik van een digitaal doelenboek houden de kleuterleerkrachten zicht op de volledigheid en het evenwicht van de doelenselectie.

Motivering

- De kleuterleerkrachten proberen de activiteiten af te stemmen op de geselecteerde doelen. Bij de **planning** is er intentioneel aandacht voor alle leergebieden. Een aantal kleuterleerkrachten koppelt de verschillende activiteiten in de weekplanning aan leerplandoelen.
- Mede door het gebruik van het doelenboek is er een groeiende aandacht voor **verticale samenhang**. De kleuterleerkrachten werken aan een graduele opbouw van begrippen met betrekking tot getallen en ruimte (initiatie in meetkunde).
- De kleuters kunnen met verschillende materialen en in verschillende situaties ervaringen opdoen met tellen, ordenen, vergelijken, meten, ruimte en tijd en het construeren van dingen. De kleuterleerkrachten streven ernaar om dit alles in **realistische contexten** te plaatsen.
- De aandacht voor het **verwoorden** door de kleuters van de eigen activiteiten en handelingen kan nog groeien. Kleuterleerkrachten voorzien wel via het geïntegreerd zelfstandig werken gerichte commentaarmomenten voor kinderen die niet of minder tot verwoorden komen.
- De **klasorganisatie** is flexibel. Er wordt geregeld klasdoorbrekend gewerkt en ook de samenstelling van kleinere groepjes wisselt (homogeen, heterogeen). Resultaten van het leerlingvolgsysteem en/of observaties zijn sturend voor de klasorganisatie.
- De **begeleidingsstijl** van de kleuterleerkrachten wordt gekenmerkt door een zorgzame, stimulerende aanpak. Er is aandacht voor de individuele noden van kleuters. Voor wiskundige initiatie maakt een aantal kleuterleerkrachten werk van niveaudifferentiatie.
- Met een digitaal volgsysteem wordt de ontwikkeling van de kleuters opgevolgd. Het **volgsysteem** is niet afgestemd op de ontwikkelingsdoelen/leerplandoelen. De kleuterleerkrachten ervaren dit als een belemmering voor een efficiënte, kwaliteitsvolle begeleiding van de kinderen.
- De school neemt initiatieven met betrekking tot de overgang kleuter – lager onderwijs. Ze baseren zich hierbij op een werkinstrument ontwikkeld door de koepel. Op die manier is er een betere **afstemming** tussen de kleuterafdeling en de lagere afdeling wat betreft **instructietaal** en gebruikte **begrippen**.
- Kleuterleerkrachten observeren permanent en doelgericht. **Observaties** zijn in de kleuterafdeling inherent aan de onderwijspraktijk en vormen de basis voor evaluaties.
- Er zijn voldoende **leermiddelen** en didactische materialen om de ontwikkelingsdoelen/leerplandoelen na te streven.
- Vanuit de pedagogische begeleiding krijgen de kleuterleerkrachten impulsen om het geïntegreerd zelfstandig werken te concretiseren. Leerkrachten ondersteunen elkaar

om deze aanpak te implementeren in hun klassen. Er is een bereidheid tot **deskundigheidsbevordering**.

- De registraties in het doelenboek worden nog niet gebruikt om in het kader van de eigen **kwaliteitszorg** op schoolniveau te reflecteren over het aanbod en dit waar nodig bij te sturen.

3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

- De school streeft in voldoende mate de **ontwikkelingsdoelen** voor wereldoriëntatie na. Voor het **domein 'mens'** en de **rubriek 'verkeer – mobiliteit'** hebben de kleuterleerkrachten extra aandacht. De soms gevaarlijke verkeerssituatie in de omgeving van de school maakt het noodzakelijk dat de kleuters geleerd wordt om attent te zijn voor de eigen en andermans veiligheid.

Motivering

- Door een gevarieerde en weloverwogen keuze van het **aanbod** krijgen de kinderen kansen om te exploreren en te experimenteren. De kleuterleerkrachten creëren situaties waarbinnen de kleuters ervaringen kunnen opdoen en competenten kunnen worden in de wereld van de natuur, techniek, mens, maatschappij, tijd en ruimte.
- De vele projecten in de school en de uitstappen met de kleuters vormen aanknopingspunten om met de kleuters wereldoriënterend te werken vanuit de kerngedachten van het leergebied. De kleuterleerkrachten grijpen deze kansen. De **activiteiten** die georganiseerd werden rond het project gezonde voeding zijn voorbeelden van goede praktijk.
- De speelleerhoeken worden geregeld verrijkt met **materialen** die aansluiten bij het thema. Door de hoekenverrijking komen ook de ontwikkelingsdoelen van het domein techniek extra aan bod.
- Er zijn aanzetten om het digitaal doelenboek te gebruiken in het kader van **kwaliteitszorg**. Door het gebruik ervan houden de leerkrachten zicht op de volledigheid en het evenwicht van de doelenselectie. Zo blijkt uit registraties in het doelenboek dat het domein 'maatschappij' weinig intentioneel aan bod komt. Het is de bedoeling dat kleuterleerkrachten bij de verdere keuze van thema's en activiteiten rekening houden met zulke vaststellingen. Op die manier wordt het doelenboek een functioneel werkinstrument.

3.3 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

- Door een evenwichtig en doelgericht aanbod bereikt de school in voldoende mate met haar leerlingen de **eindtermen** voor dit leergebied. De evaluaties zijn voldoende valide en evenwichtig.

Motivering

- Bij de **planning en de voorbereiding** van het onderwijsaanbod gebruiken de leerkrachten een onderwijsleerpakket als referentiekader. Ze gebruiken hun jaarplanning niet als een functioneel werkdocument, de planning van het onderwijsleerpakket wordt gekopieerd.
- De leerkrachten gebruiken het onderwijsleerpakket consequent. Hierdoor is het **aanbod** volledig en evenwichtig.
- Bij projecten is er **horizontale samenhang** met andere leergebieden maar deze samenhang wordt niet echt intentioneel nagestreefd.

- De aandacht van de leerkrachten voor **actief leren** vanuit **realistische contexten** is wisselend. Leerkrachten proberen waar mogelijk te werken vanuit concrete, realistische situaties.
- Indien nodig en mogelijk voorziet de school kleinere, heterogene **groepen** voor wiskunde. Een leerkracht geeft dan dezelfde les aan verschillende, kleinere groepen en kan op die manier de leerlingen gericht begeleiden.
- De domeinen van het leergebied worden op een evenwichtige manier geëvalueerd mede door het gebruik van de **evaluaties** van het onderwijsleerpakket. De evaluaties zijn dan ook voldoende valide.
- Via observaties en foutenanalyses krijgen de meeste leerkrachten een goed **beeld** van de individuele vorderingen van de leerlingen.
- De school zet in op geïntegreerd zelfstandig werk voor de **preventieve basiszorg**. Dit ontwikkelingstraject bevindt zich in een opstartfase. De implementatie in de dagelijkse praktijk van direct activerende werkvormen is vooralsnog beperkt.
- De mogelijkheden die het onderwijsleerpakket voorziet voor **differentiatie en remediëring** worden wisselend benut. Via gedifferentieerd contractwerk proberen de meeste leerkrachten gericht te remediëren. Tijdens het hoeken- of contractwerk voorzien leerkrachten bijkomende instructie voor leerlingen die het moeilijk hebben met een bepaald deel van de leerstof.
- Voor kinderen met **specifieke noden** voorziet de school compenserende maatregelen en/of een aangepast traject. Vormen van verhoogde zorg zijn ingeburgerd in de school en worden besproken met alle betrokkenen.
- De school startte een **bijbscholingstraject** voor de implementatie van geïntegreerd zelfstandig werken en van activerende werkvormen. Voor wiskunde is dit een vernieuwing die nog heel wat overleg, nascholing en coaching zal vergen.
- Om de **kwaliteit** van dit leergebied te **bewaken** en te verbeteren neemt de school deel aan koepelgebonden toetsen. De resultaten van deze toetsen geven voor wiskunde een wisselend beeld. Mogelijke tendensen in de resultaten over de jaren heen werden nog niet onderzocht.

3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

- Voor de **domeinen mens, tijd en brongebruik** bereiken de leerlingen in voldoende mate de **eindtermen**. Het aanbod voldoet en de resultaten van genormeerde toetsen waaraan de leerlingen deelnemen voldoen.
- Voor de **domeinen natuur, techniek, ruimte en maatschappij** kan de school niet aantonen dat ze met haar leerlingen de **eindtermen** bereikt. Het aanbod en de eigen evaluaties zijn onvoldoende afgestemd op de eindtermen. De resultaten voor de koepelgebonden toetsen waaraan de leerlingen deelnemen, geven geen uitsluitsel over het bereiken van de eindtermen.

Motivering

- De leerkrachten stemmen hun praktijk niet bewust af op de **uitgangspunten/kerngedachten** van het leergebied. Hiervoor zijn de uitgangspunten ook te weinig gekend.
- Bij de **planning** van het onderwijsaanbod gebruiken de leerkrachten nauwelijks het leerplan als referentiekader. Ze baseren het aanbod gedeeltelijk op een onderwijsleerpakket, vullen de thema's van het onderwijsleerpakket aan met eigen materiaal of kiezen eigen thema's. Ook vanuit de (school)projecten is er een bijkomend aanbod voor wereldoriëntatie.

- Voor meerdere domeinen van het leergebied is het **aanbod** onvolledig. De rubriek 'verkeer en mobiliteit' en het domein 'mens' krijgen erg veel aandacht waardoor een evenwichtig aanbod van de verschillende domeinen in het gedrang komt.
- De leerkrachten hebben in beperkte mate zicht op de opbouw en de **verticale samenhang** van het aanbod over de verschillende leerjaren. Er zijn aanzetten om het aanbod op schoolniveau in kaart te brengen.
- Vanuit de projecten is er een relevante samenhang tussen verschillende domeinen van het leergebied en met andere leergebieden. In het reguliere aanbod is er minder aandacht voor de **horizontale samenhang**.
- De school voorziet voldoende **leermiddelen** voor het leergebied maar de leerkrachten maken te weinig doelgericht gebruik van tijd- en ruimtekaders. De aanwezige tijd- en ruimtekaders zijn niet altijd functioneel om de leerplandoelen te verwerven.
- Vanuit de rapportering is er aandacht voor de **evaluatie** van verschillende domeinen van het leergebied. In hoeverre de domeinen ook op een evenwichtige wijze geëvalueerd worden, is niet duidelijk. De evaluaties worden nauwelijks afgestemd op de leerplandoelen. Meestal evalueren leerkrachten cognitieve leerinhouden. Dit leidt vaak tot evaluaties die gericht zijn op woordenschatverwerving. Leerkrachten zijn nog maar weinig vertrouwd met passende evaluatievormen voor het evalueren van inzichten en vaardigheden.
- Voor wereldoriëntatie voorzien de leerkrachten geen doelgerichte **remediëring**. De opmerkingen blijven vaak beperkt tot 'beter studeren' of 'beter je best doen'.
- De leerkrachten beschikken over de vernieuwde leerplannen (domeinen techniek en natuur). De vernieuwingen en de didactische suggesties bij het leerplan zijn nog niet grondig doorgenomen of besproken. Het team beseft dat het aanbod en de praktijk beter kunnen. Een **zelfevaluatie** wees op een gebrek aan verticale samenhang. Er werden dan ook afspraken gemaakt met de pedagogische begeleidingsdienst voor een **begeleidingstraject** wereldoriëntatie
- De resultaten van de koepelgebonden testen worden door de leerkracht van het zesde jaar geanalyseerd. De analyse wordt besproken op een personeelsvergadering maar dit leidt nog niet tot gecoördineerde acties op schoolniveau om het aanbod bij te sturen en de **kwaliteit van de onderwijspraktijk** te verbeteren.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Begeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning

4.1.1 Leerbegeleiding

Motivering

- De school ontwikkelt een duidelijke **visie** op leerbegeleiding. GOK-uren worden gebruikt om de klassen kleiner te maken en het is de bedoeling dat de klasleerkracht de preventieve basiszorg en de verhoogde zorg op zich neemt. De visie kwam tot stand na gezamenlijk overleg maar moet zich nog ontwikkelen tot een visie die gedragen en geïmplementeerd wordt door het ganse team.
- Via geïntegreerd zelfstandig werk wil de school **doelgericht** een gedifferentieerd aanbod uitbouwen op maat van elk kind. Dit ambitieus plan bevindt zich in de lagere school nog in een opstartfase. In de kleuterafdeling zijn er al resultaten.
- Leerkrachten beseffen soms nog onvoldoende dat een kwaliteitsvolle beeldvorming een essentiële voorwaarde is voor een **doelgerichte** leerbegeleiding. De kwaliteit van observaties, foutenanalyses en (brede) evaluaties is sterk afhankelijk van de individuele leerkracht.
- Het filteroverleg werkt sterk **ondersteunend** voor de beeldvorming en de gezamenlijke doelgerichtheid van de leerbegeleiding. Via dit filteroverleg wordt geprobeerd om de hulpvraag voor leerlingen zo helder mogelijk te krijgen.
- De **ondersteuning** van leerkrachten om het geïntegreerd zelfstandig werken te implementeren moet en kan nog vergroot worden. Coaching, collegiale consultatie, observaties in andere klassen/scholen bieden nog kansen.
- In de kleuterafdeling zijn de toetsen van een leerlingvolgsysteem en de digitale registratie van gegevens belangrijke **ondersteunende** elementen voor de begeleiding van de kleuters.
- De school maakt werk van de digitale registratie van overlegmomenten, afspraken, zorgvragen. De informatie is beschikbaar voor de leerkrachten en is een belangrijk **ondersteunend** element binnen de leerbegeleiding.
- Het kleuterteam evalueerde de (leer)begeleiding en stuurde waar nodig bij. Voor de lagere afdeling wordt een soortgelijke evaluatie voorzien. Er is een evolutie om de **doeltreffendheid** van de leerbegeleiding af te toetsen aan geobjectiveerde gegevens (evaluaties, leerlingvolgsysteem, observaties) en minder uit te gaan van een 'buikevoel'.
- Door het project van geïntegreerd zelfstandig werk is de leerbegeleiding volop in **ontwikkeling**. Deze ontwikkeling staat, zeker in de lagere afdeling, nog in de kinderschoenen en een realistisch en weloverwogen implementatietraject is onontbeerlijk voor het succes van dit project.

4.2 Evaluatie

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

4.2.1 Evaluatiepraktijk

Motivering

- De school heeft geen uitgewerkte, gedragen **visie** op haar evaluatiepraktijk. Op schoolniveau was er nog geen gezamenlijk overleg over kwaliteitseisen voor evaluaties. Het is wel voor alle leerkrachten duidelijk dat er bij de evaluaties aandacht moet zijn voor het positieve.
- De **doelgerichtheid** van de evaluatiepraktijk is divers. In de kleuterafdeling bemoeilijkt het gebruik van verschillende digitale instrumenten en referentiekaders de doelgerichtheid van de evaluatiepraktijk. Het volgsysteem en het doelenboek zijn daarvoor onvoldoende op elkaar afgestemd. In de lagere afdeling zijn de toetsen die leerkrachten zelf maken te weinig afgestemd op leerplandoelen.
- De digitale registratie van evaluatiegegevens is **ondersteunend** voor een goede evaluatiepraktijk. De evaluatiegegevens worden door het team op een correcte en consequente manier ingevoerd en gebruikt.
- In de school is er een waardevolle praktijk van al dan niet gerichte observaties. Leerkrachten gebruiken observatieschriftjes en de notities die ze maken ondersteunen de beeldvorming.
- In de derde graad krijgen de leerkrachten vanuit de koepelgebonden toetsen voorbeelden van goede praktijk te zien. Dit werkt inspirerend voor de eigen evaluatiepraktijk. In de andere leerjaren krijgen leerkrachten veel minder **ondersteuning** vanuit goede voorbeelden. Er is een document met tips voor het opstellen van toetsen. Het is niet duidelijk of deze tips ook in praktijk worden gebracht.
- Vanuit de rapportering worden de leerkrachten **ondersteund** om breed te evalueren en alle ontwikkelingsdomeinen van de kinderen te bekijken. Leerkrachten hebben daadwerkelijk aandacht voor een brede evaluatie maar op schoolniveau zijn hierover nog geen afspraken gemaakt.
- Leerkrachten bespreken de evaluaties met hun leerlingen. De leerlingen krijgen op die manier de kans om een beter zicht te krijgen op hun fouten. Op deze manier **bereikt** de evaluatiepraktijk een belangrijk **doel**: leren uit fouten en vertrouwen krijgen door successen.
- Alternatieve vormen van evaluatie zijn nog maar weinig ingeburgerd. De **ontwikkeling** van de evaluatiepraktijk was de voorbije jaren geen prioriteit. Het begeleidingstraject rond wereldoriëntatie dat opgestart wordt, biedt kansen om ook de evaluatiepraktijk aan te pakken.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- In de school groeit het eigen **pedagogisch project**: kleinschaligheid met zorg op maat voor de kinderen en een grote betrokkenheid van alle participanten.
- Het **leiderschap** in de school is motiverend, waardierend en participatief. Dit leidt tot een schoolcultuur met veel aandacht voor het welbevinden van de kinderen en met respect voor de eigenheid van de leerkrachten en medewerkers.
- De werkgroepen vormen een **ondersteunend netwerk** voor de verdere ontwikkeling van de school. Ze krijgen in samenspraak met de directie de bevoegdheid om zaken uit te werken en te implementeren. De vernieuwingsbereidheid bij leerkrachten is wisselend maar wordt op een diplomatische manier gestimuleerd door het beleid.
- De **pedagogisch-didactische aansturing** vanuit het beleid kan nog groeien, zeker voor de lagere afdeling. De beslissing om in een aantal gevallen een beroep te doen op ondersteuning vanuit de pedagogische begeleiding wijst op een gezonde dosis zelfkennis.
- Er is een goede, respectvolle **overlegcultuur** met ruime aandacht om gezamenlijk tot beslissingen te komen. Er wordt nagedacht over passende organisatievormen om overlegmomenten en personeelsvergaderingen zo optimaal mogelijk te laten verlopen.
- De school ontwikkelde nog geen samenhangend **talenbeleid**. Via een aantal acties tracht de school tegemoet te komen aan de noden van de anderstalige leerlingen en hun ouders.
- De eigen **kwaliteitszorg** is in ontwikkeling. De school voerde een interne schoolanalyse uit en de resultaten van deze zelfevaluatie worden meegenomen in het verdere ontwikkelingstraject. De school heeft een goed zicht op de eigen sterktes en zwaktes. In het kader van kwaliteitszorg kan er nog meer aandacht gaan naar een globale analyse van genormeerde toetsen over de jaren heen om op die manier tendensen te ontdekken en waar nodig verbetertrajecten op te zetten.
- De school heeft voldoende **beleidsvoerend vermogen** en bezit ook capaciteit om de eigen kwaliteit te onderzoeken en bewaken. Daarom sluit de onderwijsinspectie, ondanks de beoordeling 'voldoet niet' voor wereldoriëntatie in het lager onderwijs, de doorlichting af met een gunstig advies voor de ganse school.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De werking in de kleuterafdeling met de leerplandoelen als referentiekader.
- Het bewust nastreven van de leerplandoelen in de kleuterafdeling via een functionele planning en weloverwogen activiteiten.
- De aanpak van het leergebied wiskunde in de lagere afdeling waardoor de eindtermen met zoveel mogelijk leerlingen bereikt worden.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De ontwikkeling op beleidsniveau van een visie op leerbegeleiding waarbij de klasleerkracht een sleutelrol vervult.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De realisatie van een schoolcultuur met aandacht voor welbevinden, motivering, waardering en reflectie.
- Het gedeelde leiderschap met ruime bevoegdheden voor werkgroepen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De realisatie van de eindtermen wereldoriëntatie in de lagere afdeling via een leerplangerichte en functionele planning, een volledig en evenwichtig aanbod en op de leerplandoelen afgestemde evaluaties.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De afstemming van de eigen evaluatiepraktijk op de leerplandoelen.
- De implementatie op uitvoeringsniveau van de visie op leerbegeleiding via een weloverwogen professionaliseringstraject.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De pedagogisch-didactische aansturing van het team.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Dirk Lambrechts

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: